

elämysten
ylitornio

YLITORNION KUNNAN KOULUKULJETUSOPAS (sis. kunnan kuljetus- ja oppilaaksioton periaatteet)

Turvallinen koulumatka

Koulukuljetusoppaassa kerrotaan Ylitornion kunnan koulukuljetuksen- ja oppilaaksioton periaatteet ja käytänteet. Oppaan avulla koulukuljetuksesta annetaan tietoa huoltajille, kuljettajille ja kouluille.

Koulukuljetusten järjestämisessä noudatetaan perusopetuslakia (POL 32§) ja Ylitornion kunnan sivistyslautakunnan päättämiä koulukuljetusperiaatteita.

Perusopetuslaki:

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitetusta päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan

ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

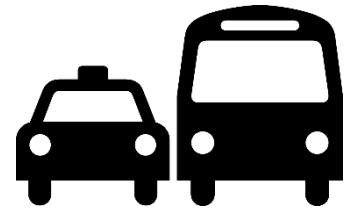
Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoitosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Ylitornion kunnan kuljetuseriaatteen

Sivistyslautakunta on perusopetuslain ohjeesta poiketen päättänyt, että myös esiopetuksessa oleville ja 1-2 – luokkalaisille järjestetään koulukuljetus, mikäli koulumatkan pituus on yli 3 kilometriä.

Koulumatka mitataan kotipihasta koulun pihalle. Kunnan velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko koulumatkalle. Esi-, 1-2 luokkien oppilaat haetaan yli kilometrin pituisen talvella auki pidetyn tien varrelta. Jos samalla suunnalla asuu vanhempia oppilaita, heidät voidaan kuljettaa samassa kuljetuksessa. Vastaava kilometrimäärä 3-9 – luokkien oppilaille on yli 2 km.

Muualla kuin lähikoulua käyvän oppilaan koulumatkojen järjestämisestä ja kustannuksista vastaavat huoltajat. Tämä koskee myös esiopetuksen oppilaita. Tämä koskee myös Ruotsissa asuvia Ylitorniolla koulussa olevia oppilaita ja Ylitorniolla asuvia, Ruotsissa koulua käyviä oppilaita.

Mikäli oppilas on yhteishuoltajuudessa, kunnan velvollisuus on järjestää koulukuljetus siitä osoitteesta, jonne lapsi on väestörekisterissä merkitty. Yhteishuoltajuustapauksissa kuljetus voidaan tapauskohtaisesti myöntää kahdesta kodista kunnan yleisiä kuljetuseriaatteita noudattaen, eikä kuljetus aiheuta lisäkustannuksia kuljetuksen järjestäjälle; näin ollen oppilaan tulee mahtua olemassa oleviin koulukuljetuksiin eikä kuljetus aiheuta reittimuutoksia.

Myös lyhyiden koulumatkojen osalta halutaan tukea ja kannustaa omatoimista liikkumista ja toivotaan, että vanhemmat ohjaavat lapsiaan turvalliseen liikennekäyttäytymiseen. Koulumatkaliikunnalla on tärkeä merkitys lasten ja nuorten päivittäiselle fyysiselle aktiivisuudelle.

Maksuttoman/maksullisen harkinnanvaraisen koulukuljetuksen hakeminen

Sivistysjohtaja voi hakemuksesta myöntää maksuttoman koulukuljetuksen niille oppilaille, joilla ei lain mukaan ole oikeutta koulukuljetukseen, mikäli koulumatka on vaarallinen tai lapselle erityisen rasittava. Koulukuljetusten järjestämisessä otetaan huomioon turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus. Koulukuljetusta on mahdollista anoa sivistysjohtajalta myös maksullisena.

Harkintaan perustuvaa maksutonta tai maksullista koulukuljetusta haetaan sivistysjohtajalle osoitetulla vapaamuotoisella hakemuksella. Sivistysjohtaja voi myöntää kuljetuksen lukuvuodeksi kerrallaan. Myönteinen päätös edellyttää, että autossa on tilaa ja kuljetettava oppilas on reitin varrelta. **Kaikki harkinnanvaraiset koulukuljetusanomukset tulee anoa 30.4. mennessä ennen tulevaa lukuvuotta. Tästä tiedotetaan kunnan kotisivuilla (www.ylitornio.fi). Myöhemmin tulleita anomuksia ei huomioida.** (Poikkeuksena tästä ovat kesken lukuvuotta tapahtuneiden asuinpaikan muutosten vuoksi tehtävät anomukset.)

Maksuton kuljetus voidaan huoltajien anomuksesta järjestää

- esiopetuksessa tai 1-2 – luokkalaiselle jos koulumatka on yli 2,5 km tai matka on Koululiitu-ohjelman mukaan vaarallinen.

- 3-4 –luokkalaiselle jos koulumatka on yli 4 km tai on Koululiitu- ohjelman mukaisesti oppilaalle vaarallinen

- 5-6 –luokkalaiselle jos koulumatka on yli 4,5 km tai on Koululiitu –ohjelman mukaisesti oppilaalle vaarallinen.

- oppilaalle voidaan myöntää kuljetus myös terveydellisin syin, mikäli oppilaan huoltajalla on esittää lääkärintodistus, jolla selvitetään oppilaan tarve koulukuljetukseen.

Mikäli maksuttoman kuljetukset kriteerit eivät täyty, voi huoltaja yrittää anoa kyytiä sivistysjohtajalta maksullisena. Sivistysjohtaja tekee päätökset harkintaan perustuen. Huoltajan pitää anomuksessaan määrittää aika, jolle maksullista kuljetusta haetaan. Maksu veloitetaan koko anomuksessa määritetyltä ajalta, jolle kuljetus on myönnetty riippumatta siitä, kulkeeko oppilas siinä koko aikaa vai ei. (Tästä poikkeuksena on oppilaan muuttaminen toiseen osoitteeseen kesken myönnetyn kuljetusajanjakson.) Maksun suuruus on linjaliikenteen suuruinen ja se laskutetaan huoltajalta kuukausittain. Huoltaja voi anoa kuljetusta joko aamuksi, iltapäiväksi tai sekä aamuksi että iltapäiväksi. Maksu tulee maksaa päivittäisestä kulkemisesta, vaikka ei kulkisikaan joka päivä. Mikäli on anonut esimerkiksi vain aamun kuljetuksia, maksaa vain niistä. Mikäli maksullista kuljetusta anovia oppilaita on enemmän kuin mitä autoon mahtuu, ovat maksullisen kuljetuksen saamiseen etuoikeutettuja pienimmät koululaiset.

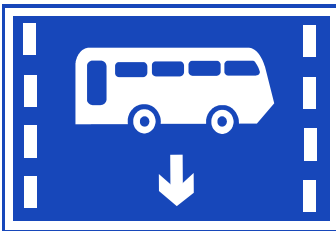
Mikäli sivistysjohtaja tekee kuljetusanomukseen kielteisen päätöksen, on huoltajilla mahdollisuus hakea muutosta päätökseen Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta (osoite: PL 189, 90101 OULU).

Koulukuljetusten järjestämisen periaatteet

Kuljetukset pyritään järjestämään tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti liikenneturvallisuusasiat huomioon ottaen.

Koulumatkat tehdään pääsääntöisesti ostopalveluun perustuvina reittikuljetuksina. Reitit suunnitellaan koulujen ja kuljetustyöryhmän yhteistyönä ja ne on tarkoitettu vain oppilaiden ja heidän koulunkäyntiinsä mahdollisesti liittyvien urheilu- tai muiden välineiden kuljetuksiin. Mikäli kuljetusluetteloihin tulee muutoksia, asiasta tiedotetaan liikennöitsijöitä ja muita tietoa tarvitsevia. Sivistystoimisto toimittaa liikennöitsijöille reittikohtaiset oppilaslistat/matkustajaluettelot. Reittikuljetusten autoihin ei saa ilman lupaa ottaa muita kuin reitille kuuluvia oppilaita. Ylimääräisten kuljetettavien kuljettamiseen tarvitaan aina vanhempien anoma lupa. Niissä tapauksissa joissa kuljetus on säännöllistä, lupa anotaan sivistysjohtajalta. Satunnaisiin kuljetuksiin lupa pyydetään rehtorilta. Lupa ei kuitenkaan oikeuta maksuttomaan kuljetukseen.

Käytettäessä koulukuljetuksiin Ely-keskuksen myöntämiä linjaliikenteen kuljetuksia, liikennöitsijällä on oikeus ottaa mukaan kaikki pysäkeillä olevat matkustajat, mutta kunta maksaa liikennöitsijälle kustannukset vain koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden osalta.

Oppilaan ensisijainen kyytiinotto- ja kyydistäjäntöpaikka on kotia lähin linja-autopysäkki. Mikäli esikoululaisen pysäkki on eri puolella tietä kuin kotitiehaara, kuljettaja saattaa oppilaan oikealle puolelle tietä. Harkintaa käyttäen, tarvittaessa myös alkuopetuksessa (1.-2. lk) oleva oppilas saatetaan kuljettajan toimesta tien yli jos tien vaarallisuus sen vaatii.

Koulupäivän aikana sairastuneen oppilaan kuljetuksesta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan kotiin noutamiseksi.

Koulukuljetusvastaava tiedottaa liikennöitsijöitä/kuljettajia ja koulukuljetuksista vastaavaa koulutyössä tapahtuvista muutoksista. Koulussa käsitellään aina lukuvuoden alussa kuljetuksiin ja liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan kuljetusten odotusaikana.

Kuljettaja koulukuljetuksessa

Koululaiskuljetuksissa noudatetaan liikenneministeriön päätöstä koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä. 1109/2010 lain perusteella on kunnan tilaamien oppilaskuljetusten autojen oltava alkolukollisia. Kunnan ostamilla kuljetusreiteillä tulee autoissa olla myös turvavyöt jokaiselle oppilaalle.

Kuljettajalla on koulukuljetuksissa positiivinen asenne. Kuljettaja on myös asianmukaisesti pukeutunut ja varmistaa, että koulukyyti-kilpi on paikallaan. Kuljettaja on koulumatkan aikana kasvatuksesta vastaava henkilö ja hänen antamia ohjeita pitää noudattaa. Liikennöitsijä ja kuljettaja vastaavat siitä, että oppilaat ovat turvavöissä ja kaikilla oppilailla on autossa oma istumapaikka. Kuljettaja saa ja hänen tulee puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla. Kuljetuksiin liittyvissä ongelmissa

liikennöitsijän/kuljettajan tulee ottaa yhteyttä sivistysjohtajaan, koulukuljetusvastaavaan tai rehtoriin/koulunjohtajaan.

Liikennöitsijän tulee tiedottaa sivistystoimistoa, mikäli kuljetuksessa tulee esim. auton rikkoontumisen vuoksi viivästyksiä tai kuljetuksessa joudutaan käyttämään muita kuin tarjouksessa ilmoitettuja autoja.

Mikäli oppilas toistuvasti häiritsee omalla toiminnallaan koulukuljetuksia, voidaan oppilaalta evätä koulukuljetus määräajaksi. Epäämistapauksessa huoltajat vastaavat oppilaan koulukuljetuksesta. Päätöksen asiassa tekee sivistysjohtaja rehtorin tai koulunjohtajan esityksestä.

Liikennöitsijöille toimitetaan kuljetuksessa olevien oppilaiden listat. Liikennöitsijöiden tulee huolehtia, että lista on kuljetusta hoitavalla kuljettajalla. Kuljetettavien muutokset ilmoitetaan liikennöitsijälle joko koulun tai sivistystoimiston kautta. Kuljettajalle kuljetusta varten annettavat oppilastiedot ovat tarkoitettu tiedoksi ainoastaan kuljettajalle/liikennöitsijälle. Kuljetettaviin ja heidän perheisiinsä liittyvät asiat ovat salassa pidettävää tietoa.

Koulukuljetusreitti ajetaan sovitun suunnitelman mukaisesti. Kunta tilaajana määrää reitin sekä kyytiinotto- ja kyydistä jättöpaikan, ei matkustaja tai kuljettaja.

Oppilas koulukuljetuksessa

Kunta huolehtii osaltaan koulumatkojen turvallisuudesta. Huoltajien vastuu ja velvollisuus on kuitenkin huolehtia siitä, että koululaiselle on ensimmäisistä kouluvuosista alkaen opetettu koulumatkan reitti, aikataulut ja liikenteessä kulkeminen.

Huoltajan tulee ilmoittaa koululle ja kuljetuksista vastaavalle, mikäli oppilaan osoite muuttuu tai oppilaan kuljetuksiin liittyy muita kuljetusmuutoksista esim. pidempiä poissaoloja tms.

Oppilaan tulee olla ajoissa pysäkillä. Kouluauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy pysäkiltä. Kouluauto ei kuitenkaan saa lähteä pysäkiltä ennen sovittua aikaa. Autossa istutaan paikallaan koko matkan ajan. Taksissa ja linja-autoissa turvavyöt pidetään kiinni siihen asti, että auto pysähtyy pysäkillä, jossa jäädään pois kyydistä. Pimeällä ja hämärään aikaan käytetään heijastinta/heijastinliiviä oppilaan oman turvallisuuden turvaamiseksi ja samalla tämä auttaa kuljettajaa havaitsemaan pysäkillä odottavan.

Kuljettajan/liikennöitsijän velvollisuus on kuljettaa vain ne oppilaat, joiden kuljettamisesta on sovittu koulutoimen kanssa. Kouluautoon ei saa mennä, jos oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen. Satunnaisiin kuljetuksiin, esim. koulukaverin syntymäpäivät yms. lupa pyydetään koulunjohtajalta. Liikennöitsijällä ei ole oikeutta antaa lupaa ylimääräisten oppilaiden kuljetuksiin ilman koulutoimen suostumusta.

Kouluautossa pitkänmatkalaiset (matka yli 30km) voivat syödä tai juoda omia eväitä, kunhan huolehtivat siisteydestä, eivätkä sotke autossa. Kouluautossa voi myös tehdä läksyjä. Auton istuimet on varattu oppilaille, ei koulurepuille tai koulussa tarvittaville liikuntavälineille.

Autoon nousemaan ja siitä poistutaan rauhallisesti. Linja-autopysäkki ei ole leikkipaikka, eikä oppilaat saa kuljetuksen odotusaikana häiritä muita tiellä liikkuvia.

Oppilas ei saa omalla käytöksellään vaarantaa muiden autossa olevien turvallisuutta. Mikäli oppilas kuitenkin toistuvasti häiritsee koulukuljetusta, on liikennöitsijä/kuljettajan velvollisuus ilmoittaa asiasta rehtorille. Koulu ottaa tämän jälkeen yhteyttä oppilaan huoltajiin. Mikäli tilanne ei yhteydenoton jälkeenkään parane, tekevät liikennöitsijä ja koulu yhdessä asiasta ilmoituksen koulutoimistoon. Sivistysjohtaja koulun esityksestä päättää, että oppilaan koulukuljetus siirretään määrääjäksi oppilaan vanhempien hoidettavaksi. Huoltajille maksetaan PoL 32 §:n mukaista siirtokorvausta Matkahuollon sarjalipputaksan taksan mukaan.

Mikäli oppilas vahingoittaa kouluautoa kuljetuksen aikana, on huoltaja velvollinen korvaamaan liikennöitsijälle oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon.

Keliolosuhteista johtuen koulukuljetus saa myöhästyä kohtuullisen ajan sovitusta ajasta.

Mikäli liikennöitsijän toiminnassa on huomautettavaa, on toivottavaa, että vanhemmat ottavat asiassa yhteyttä rehtoriin joka yksin tai tilanteen niin vaatiessa, yhdessä sivistysjohtajan kanssa selvittää asian liikennöitsijän kanssa.

Onnettomuus

Ylitornion kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja välitöntä koulumatkaa koulun ja kodin välillä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Koulun vakuutus ei korvaa koulumatkalla tapahtuneita esinevahinkoja.

Vakavan henkilövahinkoja aiheuttaneen liikenneonnettomuuden sattuessa poliisi vastaa tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on liikennöitsijä velvollinen tiedottamaan koululle ja oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

Opetuksen järjestäminen ja koulupaikan määräytyminen

Perusopetuslain 4§:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka 27 §:n mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispäiväksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispäivä. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispäivää.

Oppilaalla on perusopetuslain 28 §:n perusteella oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin em. lähikouluun. Tällöin oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Yhteystiedot

Sivistysjohtaja Hanna Lintupuro puh. 0400 244 278

Koulukuljetusvastaava Leena Rinne puh. 040 594 8798

Ainiovaaran ja Mellakosken koulujen toimipisteet, rehtori Jouni Vuontisjärvi puh. 040 847 2172

Esikoulu, varhaiskasvatusjohtaja Päivi Yliniva puh. 0400 220 368

Kuljetusaikataulut ja liikennöitsijöiden yhteystiedot
www.ylitornio.fi / kunnan palvelut/sivistystoimi/koulukuljetukset

päivitetty 11.3.2025